II

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με πρόγραμμα κοινοτικής δράσης στον τομέα της προαγωγής, ενημέρωσης, αγωγής και κατάρτισης σε θέματα υγείας εντός του πλαισίου δράσης στον τομέα της δημόσιας υγείας

(94/C 252/04)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

COM(94) 202 τελικό — 94/0130 (COD)

(Υποβλήθηκε από την Επιτροπή στις 26 Ιουλίου 1994)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 129,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,

τη γνώμη της Επιτροπής Περιφερειών,

Εκτιμώντας:

ότι, δάσει του άρθρου 3 στοιχείο ξ) της συνθήκης, η κοινοτική δράση πρέπει να περιλαμβάνει συμβολή της Κοινότητας στην επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας· ότι το άρθρο 129 προβλέπει ρητά την αρμοδιότητα της Κοινότητας στον τομέα αυτό ενθαρρύνοντας τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και, αν αυτό απαιτείται, υποστηρίζοντας τη δράση τους·

ότι η Επιτροπή, στην ανακοίνωσή της 24ης Νοεμβρίου 1993 σχετικά με τη δημόσια υγεία [1] ορίζει ότι η εμπειρία την οποία έχει αποκτήσει μέχρι στιγμής η Επιτροπή από τις ενέργειες στον τομέα της δημόσιας υγείας δικαιολογεί την εφαρμογή προγράμματος κοινοτικής δράσης σε τέσσερις τομείς προτεραιότητας οι οποίοι είναι η προαγωγή της υγείας και η ενημέρωση, αγωγή και κατάρτιση σε θέματα υγείας·

ότι το ψήφισμα του Συμβουλίου και των υπουργών Παιδείας της 23ης Νοεμβρίου 1988 συνερχομένων στα πλαίσια του Συμβουλίου σχετικά με την αγωγή σε θέματα υγείας στα σχολεία [2] τόνιζε ότι ορισμένες συνήθειες διατροφής, η ανεξέλεγκτη χρήση ορισμένων ουσιών και φαρμάκων, η χρήση ναρκωτικών, το κάπνισμα, η ρύπανση του περιβάλλοντος, έχουν δλαβερές επιπτώσεις στην υγεία χωρίς να προβλέπονται τα προβλήματα ασφάλειας και της πρόληψης ατυχημάτων·

ότι το ψήφισμα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στα πλαίσια του Συμβουλίου της 3ης Δεκεμβρίου 1990 [3] σχετικά με σχέδιο κοινοτικής δράσης στον τομέα της διατροφής και της υγείας τόνιζε ότι η προώθηση υγιεινών τρόπων ζωής όσον αφορά τη διατροφή έχει ζωτική σημασία διότι επιτρέπει στους ανθρώπους να προβαίνουν στις απαραίτητες επιλογές για την εξασφάλιση της κατάλληλης διατροφής ικανοποιώντας τις προσωπικές τους ανάγκες·

ότι τα συμπεράσματα του Συμβουλίου και των υπουργών Υγείας των κρατών μελών συνελθόντων στα πλαίσια του Συμβουλίου της 13ης Νοεμβρίου 1992 [4], με δάση την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο της 11ης Μαΐου 1992 σχετικά με την αγωγή σε θέματα υγείας στα σχολεία [5], εντόπισαν το σχολείο ως ζωτικό χώρο για τη συστηματική ανάπτυξη υγιεινού τρόπου ζωής ο οποίος θα συμβάλει στη μείωση των ασθενειών και των ατυχημάτων, θεωρούσε ότι υπάρχουν πολλοί άλλοι χώροι όπως το σπίτι, οι τοπικές κοινότητες, ο χώρος εργασίας, τα νοσοκομεία, στο πλαίσιο των οποίων η προαγωγή της υγείας και η αγωγή σε θέματα υγείας διαδραματίζουν πρωταγωνιστικό ρόλο και καλούσαν την Επιτροπή να ενισχύσει τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών εφαρμόζοντας αποτελεσματικές ενέργειες για την προαγωγή της υγείας και την αγωγή σε θέματα υγείας στους διάφορους χώρους·

ότι οι ενέργειες αυτές πρέπει να αναληφθούν εντός του πλαισίου δράσης στον τομέα της δημόσιας υγείας το οποίο

(1) COM(93) 559 τελικό.
(2) ΕΕ αριθ. C 3 της 5. 1. 1989, σ. 1.
(3) ΕΕ αριθ. C 329 της 31. 12. 1990, σ. 1.
(4) ΕΕ αριθ. C 326 της 11. 12. 1992, σ. 2.
(5) SEC(92) 476 τελικό.

καθορίζεται από την Επιτροπή και να λάβουν υπόψη άλλες ενέργειες που έχουν αναληφθεί από την Κοινότητα στον τομέα της δημόσιας υγείας ή οι οποίες έχουν αντίκτυπο επ' αυτής, σύμφωνα με το αίτημα του Συμβουλίου που περιλαμβάνεται στο ψήφισμά του της 27ης Μαΐου 1993 (1)·

ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο ψήφισμά του (2) σχετικά με τη δημόσια υγεία, την προαγωγή της υγείας και την αγωγή σε θέματα υγείας, διατύπωνε σειρά προτάσεων για ανάληψη κοινοτικής δράσης στον τομέα της πρόληψης των ατυχημάτων και των καρδιαγγειακών ασθενειών που δεν αποτελούν αντικείμενο τρεχόντων κοινοτικών προγραμμάτων·

ότι τα αποτελέσματα της ολοκληρωμένης προσέγγισης όπως προκύπτουν από το κοινό σχέδιο «The European Network of Health Promoting Schools» μεταξύ της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι ενθαρρυντικά όσον αφορά τους τρόπους προαγωγής της υγείας σε συγκεκριμένους χώρους·

ότι, αναγνωρίζεται ότι οι κοινωνικοοικονομικές συνθήκες όπως η στέγαση, η ανεργία, ο πολεοδομικός σχεδιασμός και ο κοινωνικός αποκλεισμός αποτελούν παράγοντες που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την προαγωγή της υγείας και ιδιαίτερα όσων ζουν σε μειονεκτικές περιοχές·

ότι η αγωγή και η ενημέρωση σε θέματα υγείας περιλαμβάνονται ρητά στις διατάξεις της συνθήκης, οι οποίες αφορούν τη δημόσια υγεία και αποτελούν προτεραιότητα για την ανάληψη κοινοτικής δράσης στον τομέα της δημόσιας υγείας·

ότι, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, ενέργειες που αφορούν ζητήματα που δεν εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Κοινότητας, όπως για παράδειγμα οι ενέργειες που αφορούν την προαγωγή της υγείας, πρέπει να αναλαμβάνονται σε κοινοτικό επίπεδο μόνον εάν, οι στόχοι των ενεργειών αυτών λόγω των διαστάσεών τους ή των αποτελεσμάτων τους, επιτυγχάνονται καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο·

ότι η συνεργασία με τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς και τις τρίτες χώρες πρέπει να ενισχυθεί·

ότι πρέπει να εφαρμοσθεί πολυετές πρόγραμμα κοινοτικής δράσης με σαφείς στόχους και με ενέργειες προτεραιότητας που θα αφορούν την προαγωγή της υγείας όλων των πολιτών της Κοινότητας, καθώς και με κατάλληλους μηχανισμούς για την αξιολόγηση αυτών των ενεργειών·

ότι το πρόγραμμα αυτό πρέπει να συμβάλει στην αύξηση της ευαισθητοποίησης του κοινού όσον αφορά τους καθοριστικούς παράγοντες της υγείας και τους παράγοντες κινδύνου, στον έγκαιρο εντοπισμό αρνητικών αποτελεσμάτων στην παροχή συμβουλών καθώς και στην υγεία και την κοινωνική ενίσχυση·

ότι, από επιχειρησιακή άποψη, η επένδυση η οποία έγινε στο παρελθόν και αφορούσε τόσο την εγκατάσταση κοινοτικών δικτύων μη κυβερνητικών οργανώσεων όσο και την κινητοποίηση όλων αυτών που συμμετέχουν στην προαγωγή της υγείας και στην αγωγή σε θέματα υγείας πρέπει να προστατευθεί και να αναπτυχθεί·

ότι, εντούτοις, πρέπει να αποφευχθεί η πιθανή καταβολή διπλών προσπαθειών με την προώθηση ανταλλαγών εμπειρίας και την κοινή ανάπτυξη ενοτήτων βασικής ενημέρωσης του κοινού όσων ασχολούνται με την αγωγή σε θέματα υγείας και σε όσους συμβάλλουν στην κατάρτιση των εργαζομένων στον τομέα της υγείας·

ότι, το εν λόγω πρόγραμμα πρέπει να έχει πενταετή διάρκεια προκειμένου να παρέχει επαρκή χρόνο για την εφαρμογή των δράσεων με σκοπό την επίτευξη των καθοριζόμενων στόχων,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΝ:

Άρθρο 1

Εγκρίνεται πρόγραμμα κοινοτικής δράσης σχετικά με την προαγωγή της υγείας και την ενημέρωση, αγωγή και κατάρτιση σε θέματα υγείας για περίοδο πέντε ετών, από την 1η Ιανουαρίου 1995 έως τις 31 Δεκεμβρίου 1999.

Άρθρο 2

Η Επιτροπή εξασφαλίζει την υλοποίηση των ενεργειών που καθορίζονται στο επισυναπτόμενο παράρτημα, σύμφωνα με το άρθρο 5 και σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, καθώς και, τους φορείς και τις οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της προαγωγής της υγείας.

Άρθρο 3

Η δημοσιονομική αρχή καθορίζει τις πιστώσεις που διατίθενται για κάθε οικονομικό έτος.

Άρθρο 4

Η Επιτροπή μεριμνά ώστε οι κοινοτικές ενέργειες που υλοποιούνται στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού να είναι συνεπείς και συμπληρωματικές προς τα άλλα σχετικά κοινοτικά προγράμματα και πρωτοβουλίες.

Άρθρο 5

1. Κατά την υλοποίηση του παρόντος προγράμματος η Επιτροπή επικουρείται από συμβουλευτική επιτροπή, την οποία αποτελούν δύο αντιπρόσωποι από κάθε κράτος μέλος και της οποίας προεδρεύει ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής.

2. Ο εκπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει στην εν λόγω επιτροπή σχέδιο των μέτρων που πρόκειται να ληφθούν. Η συμβουλευτική επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της για το σχέδιο αυτό, μέσα σε προθεσμία που μπορεί να ορίσει ο πρόεδρος ανάλογα με τον επείγοντα χαρακτήρα του θέματος και, αν χρειασθεί, προβαίνει σε ψηφοφορία.

(1) ΕΕ αριθ. C 174 της 25. 6. 1993, σ. 1.
(2) PE 205-804 τελικό.

Η γνώμη καταχωρείται στα πρακτικά. Επιπλέον κάθε κράτος μέλος έχει δικαίωμα να ζητήσει να καταχωρηθεί η θέση του στα πρακτικά.

Η Επιτροπή λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής και την ενημερώνει για τον τρόπο με τον οποίο έλαβε υπόψη τη γνώμη αυτή.

Άρθρο 6

1. Η Επιτροπή ενθαρρύνει τη συνεργασία με τρίτες χώρες, καθώς και με διεθνείς οργανισμούς που ασχολούνται με τη δημόσια υγεία συμπεριλαμβανομένης της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας.

2. Οι χώρες της ΕΖΕΣ στο πλαίσιο της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, καθώς και οι χώρες της Κεντρικής και της Ανατολικής Ευρώπης με τις οποίες η Κοινότητα έχει συνάψει συμφωνίες σύνδεσης μπορούν να συμμετέχουν στις δραστηριότητες που περιγράφονται στο παράρτημα.

Άρθρο 7

1. Η Επιτροπή δημοσιεύει τακτικά πληροφορίες σχετικά με τις αναλαμβανόμενες ενέργειες και τις δυνατότητες παροχής κοινοτικών ενισχύσεων στους διάφορους τομείς δράσης.

2. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, καθώς και στην Επιτροπή των Περιφερειών, μεσοπρόθεσμη έκθεση σχετικά με τις αναλαμβανόμενες ενέργειες, καθώς και γενική έκθεση κατά τη λήξη του προγράμματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ (1995-1999)

Α. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ

1. Προσπάθειες για την επίτευξη καλύτερης γνώσης των εμπλεκόμενων ψυχοκοινωνιολογικών μηχανισμών και των μεθόδων και τεχνικών ενημέρωσης σε θέματα υγείας, καθώς και ενθάρρυνση της εκτίμησης των αποτελεσμάτων.

2. Δημοσκοπήσεις όσον αφορά διάφορες πτυχές της προαγωγής της υγείας (έρευνα του ευρωβαρομέτρου) και παροχή υποστήριξης στην προετοιμασία και εκτίμηση ειδικών εκστρατειών ενημέρωσης συμπεριλαμβανομένων τόσο αυτών που συντονίζονται σε κοινοτικό επίπεδο και όσο αυτών που συντονίζονται από τα διάφορα κράτη μέλη.

3. Υποστήριξη για τη δημιουργία ευρωπαϊκής υποδομής για την παροχή πληροφοριών και τεκμηρίωσης που αφορούν τη δημόσια υγεία και την προαγωγή της υγείας η οποία θα απευθύνεται στους εργαζόμενους, τα μέλη της διοίκησης και τα κέντρα λήψης αποφάσεων στον τομέα της δημόσιας υγείας, καθώς και διάδοση προς τους ενδιαφερόμενους πληροφοριών σχετικά με τις δραστηριότητες της Κοινότητας στον τομέα αυτό.

Β. ΑΓΩΓΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ

4. Προώθηση, μέσω διαβουλεύσεων με τα κράτη μέλη, της ένταξης της αγωγής σε θέματα υγείας στα σχολικά αναλυτικά προγράμματα και παροχή ενισχύσεων για την ανάπτυξη και διανομή κατάλληλων εκπαιδευτικών προγραμμάτων στον τομέα της υγείας, διδακτικού υλικού και ενοτήτων. Ενίσχυση των σχεδίων επίδειξης και των καινοτόμων μέτρων με σκοπό την προώθηση υγιεινού τρόπου ζωής και συμπεριφοράς, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων που προέρχονται από το European Network of Health Promoting Schools σε συνεργασία με την ΠΟΥ και το Συμβούλιο της Ευρώπης.

5. Υποστήριξη της εφαρμογής μέτρων αγωγής σε θέματα υγείας στο χώρο εργασίας, ιδίως σε συνάρτηση με την πρόληψη της κατάχρησης οινοπνευματωδών ποτών και της κατανάλωσης καπνού, καθώς και τη διατροφή.

6. Υποστήριξη των σχεδίων αγωγής σε θέματα υγείας για νέους και εφήβους που έχουν εγκαταλείψει το σχολικό σύστημα σε χώρους όπως είναι τα αθλητικά κέντρα, τα κέντρα δραστηριοτήτων αναψυχής και τα κέντρα κοινωνικοπολιτιστικής δράσης, συμπεριλαμβανομένων των καινοτόμων μέσων για την παροχή συνεχούς και συστηματοποιημένης αγωγής σε θέματα υγείας.

Γ. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

7. Εξέταση και εκτίμηση των υπαρχουσών δομών και εκπαιδευτικών συστημάτων στους τομείς της δημόσιας υγείας και της προαγωγής της υγείας, καθώς και σύνταξη ευρωπαϊκού καταλόγου.

   Ενίσχυση της συνεργασίας στην οποία συμμετέχουν σχολές δημόσιας υγείας, πανεπιστήμια και φορείς που παρέχουν εκπαίδευση στον τομέα αυτό με σκοπό την ανάπτυξη κοινών προγραμμάτων κατάρτισης και τις ανταλλαγές σπουδαστών και διδακτικού προσωπικού.

8. Προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά το περιεχόμενο των προγραμμάτων και των δραστηριοτήτων κατάρτισης στους τομείς της δημόσιας υγείας και της προαγωγής της υγείας υπέρ των εργαζομένων, των μελών της διοίκησης, των διαχειριστών και των υπεύθυνων για τη λήψη αποφάσεων με έμφαση στις διεπιστημονικές προσεγγίσεις.

9. Ενίσχυση των δραστηριοτήτων κατάρτισης που αφορούν την αγωγή σε θέματα υγείας στα σχολεία και προορίζονται για το διδακτικό και το λοιπό ενδιαφερόμενο προσωπικό συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης διδακτικών ενοτήτων, δοηθημάτων και υλικού. Υποστήριξη της κατάρτισης των εργαζομένων στο χώρο της υγείας με σκοπό την πρόληψη των ασθενειών, τον έγκαιρο εντοπισμό του αλκοολισμού και την ενημέρωση του κοινού όσον αφορά τη χρήση φαρμάκων και τον καθορισμό φαρμακευτικής αγωγής ιδία πρωτοβουλία.

Δ. ΕΙΔΙΚΗ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

10. Υποστήριξη των ολοκληρωμένων ενεργειών και σχεδίων για την προαγωγή της υγείας που αφορούν τις μειονεκτικές ή ευάλωτες ομάδες και ιδιαίτερα συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές και οι οποίες ενσωματώνουν τη διατομεακή διάσταση της προαγωγής της υγείας.

11. Ανάλυση του ρόλου της ισορροπημένης διατροφής ως μέσου προαγωγής της υγείας καθώς και της διατροφής στο πλαίσιο της αιτιολογίας των ασθενειών και συγκεκριμένα των καρδιαγγειακών ασθενειών. Προώθηση της ανάλυσης, αξιολόγησης και ανταλλαγής εμπειριών όσον αφορά καινοτόμα μέτρα για την πρόληψη καρδιαγγειακών και συναφών ασθενειών.

12. Υποστήριξη των ενεργειών σχετικά με τη φαρμακευτική περίθαλψη συμπεριλαμβανομένης και αυτής που γίνεται ιδία πρωτοβουλία, σε συνεργασία με τους παθολόγους ιατρούς και τους φαρμακοποιούς, καθώς και υποστήριξη των προσπαθειών παρακολούθησης της ανάπτυξης πρακτικών και εκτίμησης των συνεπειών τους.

Ε. ΔΙΑΡΘΡΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

13. Έρευνες και συγκριτικές αναλύσεις των διαρθρώσεων και στρατηγικών που εφαρμόζονται στον τομέα της προαγωγής της υγείας και εκτίμηση των πολιτικών αυτών, καθώς και ενέργειες για την ενθάρρυνση και υποστήριξη της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τις διάφορες στρατηγικές πτυχές της δημόσιας υγείας και την προαγωγή της υγείας.

14. Ενίσχυση δικτύων εθνικών ή περιφερειακών φορέων προαγωγής της υγείας, με την υιοθέτηση ολοκληρωμένης προσέγγισης (π.χ. προσέγγιση η οποία καλύπτει τους διάφορους καθοριστικούς παράγοντες και τις διάφορες πληθυσμιακές ομάδες) και την προώθηση κοινών δραστηριοτήτων και σχεδίων.